

Ризики у реалізації політичної участі жінок у воєнний та післявоєнний період

Володимир Кобрин
Громадянська мережа ОПОРА

МЕТОДОЛОГІЯ

- проведено десять глибинних інтерв'ю

(депутатки, експерти міжнародних та національних організацій, члени ЦВК)

в найближчому часі (представники політичних партій, ЦВК, Уповноважений з прав людини, Урядова Уповноважена з питань гендерної політики)

- запити
- аналітика

ВСТУПНІ ЗАУВАГИ

- війна, яка зробила вразливими усіх, створила нові суспільні розломи
- війна, яка поглибила гендерний поділ: хто може поїхати, а хто повинен залишитися
- переплетеність категорій
- комунікація з боку держави
- жінки як вразлива категорія

ЖІНКИ, ЯКІ ВИЇХАЛИ ЗА КОРДОН

Під час воєнного стану

Максимально виключені з політичної участі, в основному займаються дітьми, добробутом. Основний акцент - це воєнні події.

За 2022-2023 рр. - **1465** свідоцтв про народження видані дипломатичними установами за кордоном.

В період з 24.02.22 по 10.05.2024 за кордоном дітям видано **133 457** ПГУВК

Післявоєнний період

- мотивація політичної участі
- небажання повертатися додому
- затягування процесу повернення
- проблеми з реалізацією активного виборчого права
- проблеми з реалізацією пасивного виборчого права (ценз осілості, передвиборча агітація)

ЖІНКИ ВПО/ЖІНКИ НАЙБІЛЬШ ПОСТРАЖДАЛИХ ТА ЗВІЛЬНЕНИХ ТЕРИТОРІЙ

ВПО Жінки

Станом на 29.04.2024 року жінок ВПО
2 851 691, 973 807 дітей до 18 р.

Проблеми адаптації на новому місці проживанні, соціальні, побутові проблеми, психологічні, проблеми із роботою, бажання максимально забезпечити якісне життя дітям.

Жінки з особливих територій

- мотивація політичної участі після пережитого
- недовіра до демократичного процесу
- сильні соціальні розриви
- бажання максимально налагодити нормальний ритм життя

ЖІНКИ-ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІ

Збільшення кількості

Станом на 01 січня 2024 року - **47,162** жінок-військовослужбовців.
З січнем 2022 року збільшилося на **14,593** жінок-військовослужбовців.
Зміни, які набрали чинності ЗУ “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію”.

Післявоєнний період

Втома від війни та демотивованість

Ризик фасадності для політичних партій

ДЕПУТАТКИ МІСЦЕВИХ РАД

Припинення повноважень

Неможливість припинити повноваження через неможливість скликання сесій.

Онлайн формат

Не має карантинних обмежень
Повинно передбачатися у Регламенті роботи ради

Заборона виїзду за кордон

Неможливість виїзду за кордон депутаткам місцевих рад через дію Постанови КМУ № 69 від 27 січня 2003 року, яку неможливо виконати на практиці.

Кейси

Розпорядження голови обласної ради, який не мав права такого видавати
Листи голови про цільовий перетин кордону

ГЕНДЕРНІ КВОТИ

- необхідність їх вдосконалення
- практика складання мандатів депутатками місцевих рад і постановка питання в майбутньому навіщо нам ці квоти?
- небезпека постановки питання про заміну гендерних квот зарезервованими місцями
- може постати питання що квоти є, а жінок, які бажають йти в політику не має
- відсутність внутрішньопартійної культури залученості жінок, що призводить до формальності використання гендерних квот

НА ПРАВАХ ВИСНОВКІВ

- фактичні, територіальні, соціальні, правові, політичні виклики для реалізації політичної участі жінок у воєнний та післявоєнний період
- дуже динамічна ситуація
- сформовані нами гіпотези потребують професійних соціологічних досліджень
- підтримка з боку політичних партій, внутрішньопартійні практики і мотивації
- підтримка з боку громадських об'єднань, органів місцевого самоврядування
- зміни партійного законодавства
- заходи підтримуючої дії з боку органів влади

Дякую за увагу!

